

Sygn. akt X P 304/19

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 16 października 2019 r.

Sąd Rejonowy dla Wrocławia – Śródmieścia we Wrocławiu X Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie następującym:

Przewodniczący: Sędzia Agnieszka Chlipała - Koziół

Protokolant: Katarzyna Kunik

po rozpoznaniu w dniu 16 października 2019 r. we Wrocławiu

na rozprawie sprawy

z powództwa: **M. K.**

przeciwko: **(...) we W.**

o odprawę emerytalną

I. roszczenie o nałożenie grzywy na Szefa

(...) we W. na podstawie artykułu 282 §1 k.p. przekazuje Komendantowi Komisarjatu Policji W. celem nadania biegu;

II. zasądza od strony pozwanej (...) we W. na rzecz powoda M. K. kwotę 24.622,26 zł (dwadzieścia cztery tysiące sześćset dwadzieścia dwa złote i 26/100) z ustawowymi odsetkami za opóźnienie liczonymi od dnia 1 stycznia 2019 r. do dnia zapłaty tytułem odprawy emerytalnej;

III. nieuiszczone koszty sądowe zalicza na rachunek Skarbu Państwa;

IV. wyrokowi w punkcie II nadaje rygor natychmiastowej wykonalności co do kwoty 4.103,71 zł.

UZASADNIENIE

Powód **M. K.** pozwem z dnia 23.04.2019 r. wniósł o zasądzenie od strony pozwanej (...) we W. kwoty 24.622,26 zł wraz z odsetkami ustawowymi za opóźnienie liczonymi od dnia 1.01.2019 r. do dnia zapłaty, tytułem sześciomiesięcznej odprawy emerytalnej oraz o zasądzenie od strony pozwanej na jego rzecz kosztów postępowania według norm przepisanych.

W uzasadnieniu powód wskazał, że jest emerytowanym żołnierzem zawodowym. Wskazał, że uprawnienie do odprawy nabył w dniu 31.12.2018 r., po zmianie statusu pracownika na status emeryta. Podkreślił, że do stażu pracy w służbie cywilnej ma zaliczone 49 lat wysługi liczonej od 18.09.1969 r., w tym zawodową służbę wojskową oraz prace w jednostkach administracji państwowej. W dniu 31.12.2018 r. upłynął termin złożonego przez niego wypowiedzenia stosunku pracy w związku z decyzją o przejściu na emeryturę. Dotychczas nie występował o wypłatę sześciomiesięcznej odprawy należnej członkom korpusu służby cywilnej na podstawie art. 94 ust. 1 ustawy o służbie cywilnej. Strona pozwana odmówiła wypłaty odprawy.

W odpowiedzi na pozew strona pozwana **(...) we W.** w odpowiedzi na pozew wniosła o oddalenie powództwa i zasądzenie kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych.

W uzasadnieniu pozwana wskazała, iż powód zatrudniony był u strony pozwanej nieprzerwanie od 2.01.2018 r. do 31.12.2018 r., kiedy to wypowiedział stosunek pracy bez podania przyczyny. Wcześniej był żołnierzem zawodowym, zwolnionym ze służby w 2000 r. w następstwie czego uzyskał prawo do emerytury wojskowej. Pozwana podkreśliła, że powód nie został zwolniony w związku z przejściem na emeryturę, prawo do emerytury posiadał zanim został zatrudniony u strony powodowej. Emeryturę powód uzyskał na podstawie przepisów ustawy z 10.12.1993 r. o zaopatrzeniu emerytalnym żołnierzy zawodowych i ich rodzin. Odprawa, o której mowa w przepisie art. 94 ustawy o służbie cywilnej przysługuje wyłącznie pracownikom przechodzącym na emeryturę lub rentę na podstawie przepisów o powszechnym systemie emerytalnym. Gdyby zaś nawet uznać, że powód ma prawo do takiej odprawy, to prawo to nabył u jednego z poprzednich pracodawców.

Na rozprawie w dniu 16.10.2019 r. powód oświadczył, że podtrzymuje żądanie pozwu, a ponadto domaga się nałożenia grzywny na osobę reprezentującą pracodawcę na podstawie art. 282 par. 2 k.p.

Sąd Rejonowy ustalił następujący stan faktyczny:

Powód M. K. jest emerytowanym żołnierzem zawodowym, na emeryturze od 30.04.2000 r.

W latach 1973-2000 pełnił służbę wojskową w jednostkach wojskowych (...) i w Dowództwie (...) we W.. W okresie 4.05.2000-31.07.2011 był zatrudniony w Izbie Skarbowej we W. jako pełnomocnik ds. ochrony informacji niejawnych, w okresie 1.08.2011-21.11.2016 był zatrudniony w Wojewódzkim Inspektoracie Weterynarii w O., zaś w okresie 14.10.2012-31.12.2017 był zatrudniony w Wojewódzkim Inspektoracie Ochrony (...) i Nasiennictwa w O..

W okresie 2.01.2018-31.12.2018 powód był zatrudniony jako pełnomocnik ds. ochrony informacji niejawnych w (...) we W. na podstawie umowy o pracę na czas określony od 2.01.2018 r. do 1.01.2019 r. W dniu 28.11.2018 r. złożył wypowiedzenie umowy o pracę z dniem 31.12.2018 r. wskazując jednocześnie, że w związku z decyzją o przejściu na emeryturę wnosi o wypełnienie obowiązku wynikającego z art. 94 ust. 1 ustawy z dnia 21.11.2008 r. o służbie cywilnej.

Kilka dni po rozwiązaniu umowy o pracę ze stroną pozwaną powód podjął zatrudnienie na pół etatu u innego pracodawcy jako emeryt.

Dowód: okoliczności bezsporne, a nadto dokumenty zgromadzone w aktach osobowych powoda (załącznik) oraz k. 6-7

W odpowiedzi na pismo powoda strona pozwana odmówiła wypłaty odprawy emerytalnej wskazując, że odprawa taka przysługuje wyłącznie pracownikowi przechodzącemu na emeryturę lub rentę na podstawie przepisów o powszechnym systemie emerytalnym, powód zaś uzyskał emeryturę wojskową jeszcze przed zatrudnieniem u pozwanej.

Dowód: pismo z 4.01.2019 r. k. 8

Średnie miesięczne wynagrodzenie powoda liczone jak ekwiwalent za urlop wynosi 4.103,71 zł.

Dowód: zaświadczenie k. 26

Sąd Rejonowy zważył, co następuje:

Powództwo zasługiwało na uwzględnienie jako zasadne.

W niniejszej sprawie powód domagał się zasądzenia od strony pozwanej kwoty 24.622,26 zł brutto wraz z odsetkami ustawowymi za opóźnienie liczonymi od dnia 1.01.2019 r. do dnia zapłaty, tytułem sześciomiesięcznej odprawy emerytalnej. Strona pozwana wносиła o oddalenie powództwa.

Materialnoprawną podstawę roszczenia powoda stanowi art. 92¹ § 1 k.p., w myśl którego pracownikowi spełniającemu warunki uprawniające do renty z tytułu niezdolności do pracy lub emerytury, którego stosunek pracy ustał w związku z przejściem na rentę lub emeryturę, przysługuje odprawa pieniężna w wysokości jednomiesięcznego wynagrodzenia.

W doktrynie wskazuje się, że z literalnego brzmienia cytowanego przepisu wyprowadzić można cztery przesłanki nabycia prawa do odprawy pieniężnej: 1) spełnienie przez pracownika warunków uprawniających do jednego z tych świadczeń, 2) przejście na emeryturę lub rentę, 3) rozwiązanie stosunku pracy oraz 4) związek między rozwiązaniem stosunku pracy i przejściem na emeryturę lub rentę. Wyrażony jest także pogląd, zgodnie z którym kodeksowa regulacja odpraw emerytalnej i rentowej ma charakter powszechny, wyznaczając „minimalny standard” w tym zakresie (por. wyrok SN z 9.12.2015 r., I PK 1/15, LEX nr 1959540). Przepisy branżowe i zakładowe mogą, przy zachowaniu zasady uprzywilejowania, wprowadzać odmienne warunki nabywania prawa do odprawy i ustalać inną ich wysokość (Wagner, Barbara. art. 92(1). Kodeks pracy. Komentarz, wyd. VII. Wolters Kluwer Polska, 2017).

Zgodnie z art. 94 ust.1 ustawy z dnia 21 listopada 2008 r. o służbie cywilnej (Dz.U. Z 2017 poz. 1889), członkowi korpusu służby cywilnej, którego stosunek pracy ustał w związku z przejściem na rentę z tytułu niezdolności do pracy lub emeryturę, przysługuje jednorazowa odprawa w wysokości trzymiesięcznego wynagrodzenia, a jeżeli członek korpusu służby cywilnej przepracował co najmniej 20 lat w służbie cywilnej jednorazowa odprawa przysługuje w wysokości sześciomiesięcznego wynagrodzenia (ust.1). Do okresu pracy, o którym mowa w ust. 1, wlicza się wszystkie poprzednie zakończone okresy zatrudnienia oraz inne udowodnione okresy, jeżeli z mocy odrębnych przepisów podlegają one wliczeniu do okresu pracy, od którego zależą uprawnienia pracownicze (ust.2). Do okresów pracy, o których mowa w ust. 2, nie wlicza się okresów zatrudnienia w partii komunistycznej (Polskiej Partii Robotniczej i Polskiej Zjednoczonej Partii Robotniczej), jak również w organach bezpieczeństwa państwa w rozumieniu art. 2 ustawy z dnia 18 października 2006 r. o ujawnianiu informacji o dokumentach organów bezpieczeństwa państwa z lat 1944-1990 oraz treści tych dokumentów (ust.3). Odprawę, o której mowa w ust. 1, oblicza się jak ekwiwalent pieniężny za urlop wypoczynkowy (ust.4).

Spór w niniejszej sprawie koncentrował się na zasadności przyznania powodowi prawa do przedmiotowej odprawy, przy uwzględnieniu, iż powód przeszedł na emeryturę wojskową, nie zaś emeryturę powszechną.

Wyrok Sądu Najwyższego z dnia 9 grudnia 2015 r. (sygn. akt I PK 1/15, Legalis) nie pozostawia wątpliwości, co do zasadności przyznania powodowi prawa do odprawy emerytalnej w oparciu o art. 92¹ § 1 k.p. w zw. z art. 94 ustawy o służbie cywilnej.

We wskazanym orzeczeniu Sąd Najwyższy w pierwszej kolejności wskazał, że zmiana statusu pracownika lub pracownika – emeryta na status wyłącznie emeryta jest przejściem na emeryturę w rozumieniu art. 92¹ § 1 k.p. Dopóki bowiem trwa stosunek pracy, osoba posiadająca ustalone prawo do emerytury lub pobierająca to świadczenie nie przestaje być pracownikiem. Sąd Najwyższy podkreślił, że zmiana statusu prawnego posiadającego równocześnie niejako podwójny status (pracownika i emeryta) wyraża się w tym, że traci on ten status i staje się emerytem, a przy tym jest to następstwem ustania stosunku pracy, pozostającego w związku z przejściem na emeryturę. Dla tak rozumianego przejścia na emeryturę, jak wskazał Sąd Najwyższy, bez znaczenia pozostaje okoliczność nabycia uprawnień do emerytury przed nawiązaniem stosunku pracy, chyba że pracownik już wcześniej skorzystał z uprawnienia do takiej odprawy.

Sąd Najwyższy jednoznacznie skrytykował stanowisko sądów I i II instancji, które jednomyślnie przyjęły, iż odprawa emerytalna przysługująca na podstawie art. 92¹ § 1 k.p. ma taki sam charakter jak odprawa wypłacana aktualnie na podstawie art. 94 ustawy z dnia 11 września 2003 r. o służbie wojskowej żołnierzy zawodowych, a zatem nie ma jakichkolwiek racjonalnie uzasadnionych podstaw, aby żołnierz, który otrzymał odprawę o charakterze i funkcjach odprawy emerytalnej, otrzymał świadczenie przewidziane w art. 92¹ § 1 k.p. W tym zakresie Sąd Najwyższy wskazał, że żołnierz zawodowy nie jest pracownikiem, a odprawa przewidziana w ustawie o służbie wojskowej żołnierzy zawodowych nie jest świadczeniem ze stosunku pracy, do którego prawo zostało ustanowione w art. 92¹ § 1 k.p. W

konsekwencji otrzymanie odprawy przysługującej z tytułu zwolnienia ze służby wojskowej, niezależnie od charakteru tego świadczenia, nie wyłącza – na podstawie art. 92¹ § 2 k.p. – prawa do odprawy emerytalnej przysługującej pracownikowi z tytułu ustania stosunku pracy w związku z przejściem na emeryturę i związanej z tym utraty statusu pracownika.

Sąd Najwyższy odniósł się także negatywnie do stwierdzenia sądu II instancji w zakresie, w jakim ten wskazał, że świadczenie przewidziane w art. 92¹ § 1 k.p. przysługuje jedynie w razie ustania stosunku pracy w związku z przejściem na emeryturę z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych, wobec czego uprawnienie do odprawy emerytalnej nie powstanie w związku z przejściem na emeryturę wojskową. Sąd Najwyższy wskazał, że omawiany przepis nie formułuje takiego wymagania, jak czynił to wprost art. 39 k.p. w brzmieniu obowiązującym przed dniem 1 czerwca 2004 r. W ocenie Sądu Najwyższego zaprezentowana przez Sąd Okręgowy wykładania prowadziłyby do pozbawienia prawa do odprawy emerytalnej zarówno pracownika, którego stosunek pracy ustał w związku z przejściem na emeryturę, jednak przysługującą z odrębnego Funduszu Emerytur Pomostowych, jak i pracownika, który w sytuacji zbiegu prawa do emerytury z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych oraz emerytury wojskowej wybrał to ostatnie świadczenie jako korzystniejsze. Tym samym uprawnienie wynikające z art. 92¹ § 1 k.p. nie jest uwarunkowane przejściem na emeryturę z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych.

Sąd Rejonowy w pełni podziela stanowisko Sądu Najwyższego, wyrażone w cytowanym wyroku, a także zawartą w nim argumentację prawną.

Odnosząc powyższe do stanu faktycznego niniejszej sprawy wskazać należy, że w przypadku powoda zostały spełnione wszystkie przesłanki przysługiwania prawa do odprawy emerytalnej, o której mowa w art. 92¹ § 1 k.p., przy braku zaistnienia przesłanki negatywnej z art. 92¹ § 2 k.p. Niewątpliwie powód spełnił warunki uprawniające do emerytury, co wynika wprost z bezspornej w niniejszej sprawie okoliczności przyznania powodowi emerytury wojskowej, którą otrzymuje od 30.04.2000 r. Bez znaczenia pozostaje przy tym, iż powód spełnił warunki uprawniające do emerytury wojskowej, nie zaś emerytury z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych. Z dniem 31 grudnia 2018 r. uległ rozwiązaniu stosunek pracy łączący strony, w tym powoda, mającego niejako podwójny status pracownika – emeryta. Z tym dniem nastąpiła w przypadku powoda zmiana statusu pracownika – emeryta na status wyłącznie emeryta, co należy uznać za przejście na emeryturę w rozumieniu art. 92¹ § 1 k.p. Między rozwiązaniem stosunku pracy i przejściem na emeryturę istniał związek czasowy. Okoliczność, iż powód rozwiązał stosunek pracy za wypowiedzeniem w związku z przejściem na emeryturę potwierdza również sama treść wypowiedzenia złożonego przez powoda 28.11.2018 r.

Ewentualne otrzymanie przez powoda odprawy przysługującej z tytułu zwolnienia ze służby wojskowej, czego pozwany w niniejszej sprawie nie zarzucał, nie wyłączało, jak wynika z cytowanego wyżej orzecznictwa, prawa do odprawy emerytalnej na podstawie art. 92¹ § 2 k.p. w zw. z art. 94 ustawy o służbie cywilnej.

Negatywnej przesłanki do zasądzenia odprawy nie stanowi również okoliczność, że powód już jako emeryt, kilka dni po rozwiązaniu stosunku pracy z pozwaną, podjął zatrudnienie na pół etatu. Okoliczność podjęcia kolejnego zatrudnienia, co w przypadku powoda miało bezspornie miejsce kilka dni po rozwiązaniu przez niego stosunku pracy z pozwaną i uzyskania statusu wyłącznie emeryta w miejsce statusu pracownika – emeryta, nie ma bowiem znaczenia dla przyznania prawa do odprawy. Podjęcie zatrudnienia przez emeryta niweluje uzyskanego przez niego prawa do uzyskania odprawy na skutek wcześniejszej zmiany statusu z pracownika – emeryta na emeryta. Jak wskazał Sąd Apelacyjny w Rzeszowie w wyroku z 21.11.2012 r. (III APa 12/12), status emeryta nie dyskwalifikuje z prawa do podjęcia ponownego zatrudnienia u tego samego, czy też innego pracodawcy. Zatem okoliczność ta nie może pozbawiać prawa do odprawy emerytalnej

Wbrew stanowisku strony pozwanej za ugruntowane w orzecznictwie uznać również należy stanowisko, zgodnie z którym okoliczność, że powód teoretycznie mógł już wcześniej domagać się wypłacenia odprawy na skutek rozwiązania innych stosunków pracy w okresie, w którym spełniał warunki do uzyskania emerytury, nie wyklucza wysunięcia przez niego żądania o wypłatę odprawy emerytalnej od kolejnego pracodawcy, o ile tylko powód wcześniej od żadnego z

pracodawców odprawy emerytalnej nie otrzymał. W niniejszej sprawie okoliczność, że powód nie otrzymał wcześniej odprawy emerytalnej na podstawie art. 92¹ § 2 k.p. w zw. z art. 94 ustawy o służbie cywilnej była bezsporna. (por. m.in. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 5 stycznia 2011 r., III PK 17/10, z którego wynika, iż „pracownik, który przechodzi na rentę, będąc zatrudniony jednocześnie u dwóch pracodawców i korzystając u jednego z nich z urlopu bezpłatnego udzielonego w celu wykonywania pracy u drugiego, nabywa prawo do odprawy rentowej tylko od jednego wybranego przez siebie pracodawcy (art. 92¹ i art. 174 k.p.)”. W niniejszej sprawie powód zaś po pierwsze nie otrzymał wcześniej żądanej w pozwie odprawy, po wtóre zaś brak podstaw do przyjęcia, by ustanie jego poprzednich stosunków zatrudnienia było „związane z przejściem na rentę lub emeryturę”.

Zgodnie z art. 94 ust.1 ustawy z dnia 21 listopada 2008 r. o służbie cywilnej (Dz.U. Z 2017 poz. 1889), członkowi korpusu służby cywilnej, którego stosunek pracy ustał w związku z przejściem na rentę z tytułu niezdolności do pracy lub emeryturę, przysługuje jednorazowa odprawa w wysokości trzymiesięcznego wynagrodzenia, a jeżeli członek korpusu służby cywilnej przepracował co najmniej 20 lat w służbie cywilnej jednorazowa odprawa przysługuje w wysokości sześciomiesięcznego wynagrodzenia, przy czym należy uwzględnić inne okresy zatrudnienia, zgodnie z ust 2 powołanego przepisu

Rozważania dotyczące wykładni art. 92¹ k.p. mają odpowiednie zastosowanie do interpretacji przepisu art. 94 ust.1 ustawy z dnia 21 listopada 2008 r. o służbie cywilnej.

Skoro zatem powód spełnił przewidziane w art. 92¹ § 1 k.p. przesłanki przysługiwania prawa do odprawy emerytalnej, zgodnie zaś art. 94 ust.1 ustawy z dnia 21 listopada 2008 r. o służbie cywilnej (Dz.U. Z 2017 poz. 1889) członkowi korpusu służby cywilnej, który przepracował co najmniej 20 lat w służbie cywilnej (przy uwzględnieniu innych okresów, o których mowa w art. 94 ust 2 ustawy o służbie cywilnej), jednorazowa odprawa przysługuje w wysokości sześciomiesięcznego wynagrodzenia, to na rzecz powoda należało zasądzić odprawę emerytalną w wysokości 24.622,26 zł, zgodnie z zaświadczeniem strony pozwanej.

Sąd zważył, że termin wymagalności świadczenia jakim jest odprawa emerytalna przypadał na dzień rozwiązania stosunku pracy, tj. na dzień 31.12.2018 r. Od dnia następnego, tj. od 1.01.2019 r. strona pozwana pozostawała w opóźnieniu z zaspokojeniem roszczenia powoda. Od tego zatem dnia należało liczyć ustawowe odsetki za opóźnienie od zasądzonej tytułem odprawy emerytalnej kwoty.

Mając na uwadze powyższe, **w punkcie II sentencji wyroku** Sąd zasądził od strony pozwanej na rzecz powoda kwotę 24.622,26 zł z ustawowymi odsetkami za opóźnienie od dnia 1.01.2019 r. do dnia zapłaty, tytułem odprawy emerytalnej.

W punkcie I sentencji wyroku Sąd przekazał wysunięte przez powoda na podstawie art. 282 par. 1 k.p. żądanie nałożenia grzywny na Szefa (...) Komendantowi Komisariatu Policji W. celem nadania biegu. Wskazany przez powoda przepis ma charakter karny dotyczy wykroczeń przeciwko prawom pracownika, Sąd pracy nie jest zatem właściwy do nadania sprawie biegu w tym zakresie.

Orzeczenie o kosztach **w punkcie III sentencji wyroku** znajduje podstawę w treści art. 98 k.p.c. w za. z art. 113 w zw. z art. 96 ust. 1 pkt 4 i art. 94 ustawy z dnia 28 lipca 2005r. o kosztach sądowych w sprawach cywilnych (tekst jednolity: Dz. U. z 2016r. poz. 623 ze zm.), wobec okoliczności, że powód był zwolniony od kosztów sądowych w sprawie z mocy prawa, strona pozwana jest zaś jednostką organizacyjną Skarbu Państwa, brak było podstaw do obciążania którejkolwiek ze stron kosztami sądowymi.

W punkcie IV sentencji wyroku Sąd na podstawie art. 477² § 1 k.p.c. nadał wyrokowi w punkcie I rygor natychmiastowej wykonalności do kwoty 4.103,71 zł brutto, stanowiącej równowartość jednomiesięcznego wynagrodzenia powoda.